

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

KA NEKAJ VEČ KOT
NA DAN DOBIVATE
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvrzmi sobot,
nedelj in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 21. — Stev. 21.

NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 30, 1941—ČETRTEK, 30. JANUARJA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

NAPAD NA ANGLIJO SE BLIŽA

Nekateri dobri opazovalci pričakujejo nemški napad na Anglijo v začetku februarja. Tedaj je tok vode v Rokavskem prelivu mnogo bolj ugoden, kot pa katerikoli drugi čas v letu.

Potniki, ki prihajajo iz Belgije in Holandske v Francijo, poročajo o velikih nemških pripravah za napad. Govore tudi o novih vojnih strojih v zraku in na kopnem.

Splošni pregled bližajočega se napada

Neka angleška osebnost, ki ima vpogled v vse podrobnosti vojaškega potožaja, je mnenja, da bo Nemčija na vsak način skušala izsiliti odločitev še to leto in sicer prej, predno bo mogla prihajati Angliji pomoč iz Združenih držav.

Nemci stoje pred velikim problemom. Imajo okoli 225 divizij, med njimi 13 oklopnih in 10 popolnoma motoriziranih, ostalo je infanterija. Toda ti vojaki so raztreseni po celi Evropi in drže za vrat nemirne narode. In ravno v tem tiči slabost Nemčije. Navzlic temu pa so Nemci velika nevarnost za Angleže, ki potrebujejo orožje za sebe in za svoje zaveznike.

Združene države sicer mnogo pomagajo Angliji, toda popolne pomoči nekaj časa še ni mogoče pričakovati. Sedaj Amerika največ pomaga z aeroplani. Nemci pa delajo Angliji veliko škodo z aeroplani in podmornicami in to se bo še dolgo nadaljevalo.

Bližajoči se napad

Veliki napad je vedno bolj očiten. In Angleži se nanj pripravljajo. Napad lahko pride iz Irske, ali pa celo iz Islandije. Pride lahko iz Francije, ali pa celo naravnost iz Nemčije. Kraj je mnogo, s katerih se more pričeti napad. Najnevarnejši kraj za napad pa je južna stran Anglije, ker morejo bombniki varovati napadalec. Predno pa morejo Nemci vpadati v Anglijo, morajo biti gospodarji Rokavskega preliva in zraka nad njim. Tega pa se Angleži dobro zavedajo in bodo z vsemi svojimi silami skušali Nemčiji to preprečiti. Navzlic temu pa se bodo Nemci lotili težkega podjetja ter upajo, da bodo premagali vse težkoče, predno pride Angliji pomoč iz Amerike.

Španska

Ne glede na napad na Anglijo, je Španska v največji nevarnosti, da jo napade Nemčija. Ako bo Španska premagana, bodo Nemci napadli Gibraltar. Ako pa pade tudi Gibraltar, tedaj bodo imeli Nemci prosto pot čez morsko ožino in bodo zasedli severozapadno Afriko, kar bi bil hud vdarac za Anglijo.

Francija

Nemci bodo mogoče zasedli še ostali del Francije, da bodo imeli v svojih rokah pristanišča ob Sredozemskem morju. V tem slučaju se bodo mogoče

francoske kolonije v Afriki dvignile in bodo šle v vojno proti Nemčiji. Orožje pa bi morale dobiti od Anglije. Sicer je dvomljivo, ako bo šel Hitler tako daleč, da odpravi francosko vlado v Vichyju, toda mogoče je.

Italija

Italija za Anglijo ne pomeni nikako nevarnost, kajti do sedaj je bila potlačena še povsod. Rim sicer ne priznava, toda vjetih je bilo nad 100.000 Italijanov, medtem ko je v bojih v Afriki bilo ubitih samo 2000 Angležev. To razmerje je tako čudno, da ga je mogoče razlagati samo na ta način, da se Italijani sploh ne marajo bojevati.

Pri vsem tem pa Italije ni mogoče prezreti, kajti Nemčija jo drži pokonci in jo sili, da še vedno drži v rokah orožje.

Balkan

Grška se je postavila v bran proti Italiji in se bori tako junaško, da jo občuduje ves svet. Lahe neprestano potiskajo proti morju, toda ali bodo mogli še dalje zdržati, ker ima Mussolini več vojakov, kot pa je celega grškega naroda? Pa tudi Hitler prihaja Mussoliniju na pomoč. Grška bo morala vstrajati že zaradi Anglije in Anglija ji bo morala nuditi vso pomoč.

Nemčija bo mogoče pomagala Italiji skozi Bolgarsko. Na Rumunskem ima že 18 divizij, na Bolgarsko pa v velikem številu prihajajo nemški "turisti", ki pripravljajo peto kolono, da zavzame letališča in strateške točke.

Turčija

Na potu v njenem prodiranju pa stoji Nemčiji na poti Turčija, ki je posvarila Bolgarsko, da ne dovoli nemškim armadam prehoda skozi svojo zemljo, da bi napadle Grško.

Jugoslavija

Vprašanje pa je, ako bo šla Turčija v tem slučaju v vojno, ne da bi bila naravnost napadena. Ako pa bi šla v vojno, tedaj bi bila Jugoslavija z enim milijonom najboljših vojakov v Evropi, popolnoma odrezana. Angleži pričakujejo, da se bo Jugoslavija borila proti Nemcem, toda Angleži jo bodo zopet morali zalagati z orožjem.

S prihodom pomladi se tudi bližajo zelo važni dogodki, ki bodo odločilni za bodočnost Evrope.

Iz Jugoslavije

SPOPAD MED JUGOSLOVANI IN NEMCI

Kot pravi neko poročilo iz Beograda, je bilo v nedeljo nekaj protinemških demonstracij v Zenici blizu Sarajeva ter v Geronju blizu Subotice ob madžarski meji je prišlo do resnih spopadov med jugoslovanskimi Nemci in Hrvati. V teh bojih je bilo več oseb ranjenih.

Kot pravi neko nemško poročilo, so nemške delavce privlekli jeklarni v Zenici napadli slovenski in bosanski delavci, ko so se pogovarjali o vstanovitvi "Schwabisch Deutscher Kulturbund".

Slovenski in bosanski delavci so prikorakali med nemške delavce ter so peli "Hej, Slovani!" ter klicali "Doli s Hitlerjem!" in "Doli s Kulturbundom!" Predno pa je prišla policija, je bilo že nekaj nemških delavcev ranjenih.

V Geronju pa je prišlo do spopada, ko je šlo nekaj Nemcev iz neke kavarne in jih je nenadoma napadel z nožem Srb Milan Šijatić in je več Nemcev obrezal.

Dominican Republic Settlement Association poroča, da se je prejšnjo nedeljo nadvojvoda Franz Joseph Otto Habsburški več ur posvetoval z Rafaelom L. Trujillo, predsednikom dominikanske republike. Razpravljala sta kako bi se dalo naseliti v republiki katoliške begunce iz Evrope. Trujillo je rekel, da bo republika z veseljem pozdravila "delovne in zanesljive pionirje, ki se bodo posvetili poljedelstvu.

Zaenkrat nameravajo naseliti tam stotisoč beguncev.

Chaplinov film prepovedan

Argentinski notranji minister je prepovedal v Argentini kazanje Chaplinovega filma "Veliki diktator."

Kot znano, se film norčuje iz Hitlerja in Mussolinija.

Strahotno ravnanje Poljaki

Poljska vlada v izgnanstvu je dobila iz zanesljivega vira naslednje poročilo:

—V poljskem mestecu Mlawa so našli mrtvega nekega nemškega vojaka, ker morilec ni bilo mogoče dobiti, so morali na povelje nemških oblasti vsi prebivalci iz svojih domov na prostrano, zasaženo polje. Tam so se morali moški, ženske in otroci do nagega sleči. — Toliko časa boste stali tukaj, — jim je rekel nemški poveljnik, — dokler ne izdate morilca.

To trpinčenje je trajalo dvanajst ur. Morilec ni mogel nihče imenovati, kajti pozneje se je izkazalo, da se je vojak sam ustrelil.

"No man's land" ob rusko-nemški meji

Ob rusko-nemški meji na Poljskem je petnajst milj širok pas ozemlja, na katerem nihče ne prebiva. Vsi prebivalci so se morali po naročilu nemških oblasti izseliti.

Ob nemški strani pasu je koncentriranih več kot en milijon nemških vojakov.

Delavski pregled

POL MILJONA DELAVCEV V LADJEDELNICAH PO AMERIKI

Po petnajstih mesecih bo zaposlenih v ameriških ladjedelnicah nad petstotisoč delavcev. — Zgraditi bo treba 643 novih ladij.

Po računih delavskega departmanta bo do junija leta 1942 zaposlenih v ameriških ladjedelnicah 506 tisoč delavcev. V to število pa ne bodo vštetih delavci, ki grade nove ladje z vladnimi sredstvi, in tudi ne delavci, zaposleni pri popravilih, uslužbenci privatnih ladjedelnic in delavci, ki izvršujejo naročila za angleško vlado. Nadalje niso v to število vštetih tisti, ki bodo zgradili za vlado 200 pomožnih trgovskih ladij.

Iz poročila, ki ga je predložil delavski department oboroževalni komisiji, je razvidno, da je meseca novembra 1940 gradilo vladne ladje 126 tisoč delavcev. Do meseca junija prihodnjega leta jih bodo potrebovali še 253 tisoč 400. Skoro isto število jih bo potrebnih za

produkcijo surovin ter za razna druga dela v ladjedelnicah. Vsega skupaj bodo izdelali za ameriško mornarico ter za trgovsko mornarško komisijo 643 različnih ladij.

Značilno je, da dela znatno hitreje napredujejo, kot je pa določeno v kontraktih.

Transportacijske možnosti sedanje ameriške trgovske mornarice so znatno večje kot so bile leta 1928, dasi je bilo izza onega časa precejšnje število ladij opuščenihi oziroma prodanihi.

Povečano prevozno možnost je treba v prvi vrsti pripisati naglici. Nove ladje namreč prevozijo na uro petnajst in pol vozlja, dočim so jih prevzile prejšnje komaj deset.

Novim ladjam je mogoče napraviti več voženj, poleg tega so pa tudi bolj prostorne.

ŠTRAJKI OVIRAJO VOJNO INDUSTRIJO

Prejšnji teden so morale zaradi štrajkov ustaviti obratovanje tri tovarne, ki imajo za 36 milijonov dolarjev vojnih naročil.

Industrije na Srednjem Zapadu, ki izdelujejo vladna naročila, imajo precej težav s svojimi delavci. Tri velike tovarne so morale zapreti vrata in njihovi zastopniki se pogajajo z zastopniki delavcev glede zahtev, ki so po mnenju kompanij dosti pretirane.

Po nekaterih drugih tovarnah delavci sicer še niso zaštrajkali, toda če ne bo njihova obveljala, bo njihovo edino sredstvo—štrajk.

V Wisconsinu je bila zaprta velika tovarna Allis-Chalmers Company, ki ima zaposlenih več kot 7000 članov United Automobile Workers (CIO). Kompanija ima za 26 milijonov dolarjev vojnih naročil.

Zaprta sta bili dve illinoiški tovarni International Harvester Company, ki imata za 10 milijonov dolarjev naročil. Delavci v čikaški in milwauški tovarni so pooblastili unijski odbor napovedati štrajk.

CIO-MLADINA PROTI 'H. R. 1776' PREDLOGI

Delavci se boje, da bi pooblastilna predloga u-tegnila uničiti njihove pridobitve in si nikakor ne bodo dali zavezati oči.

Greater New York Industrial Union Council je sklical prvo mladinsko konferenco CIO. Vršila se je v glavnem stanu unije transportnih delavcev v Brooklynu, N. Y., ter se je prav posebno bavila s takim imenovano "H. R. 1776" predlogo, ki pooblašča predsednika odločati, kako in s čim naj Zdržave pomagajo Angliji v sedanjih vojni.

Saul Mills, tajnik industrijalnega unijskega sveta, je bil glavni govornik. Po njegovem

Mills je poudarjal, da morajo delavci obvestiti zakonodajalce o svojem stališču. Zdaj je še čas, pozneje bo mogoče prepozno. Priporočal je tudi, naj čimveč CIO unij uvede skupno kampanjo proti predlogi.

Govoril je tudi Michael Quill, predsednik unije transportnih delavcev. — Kdor misli, da si bodo delavci dali zavezati oči, se moti, — je izvajal. — Težko priborjenih pravice ne bodo kar tako zlepa izpustili iz rok. Kdor ni dovolj borben, naj izstopi iz organizacije.

ŠTRAKARJI SE VRAČAJO ...

Na pobudo CIO odbora za organiziranje jeklarjev s o prejšnji petek vprizorili delavci pri Bethlehem Steel Company v Bethlehem, Pa., "protestno demonstracijo", kar je nekakšno drugačno ime za štrajk.

V tovarni je zaposlenih 21 tisoč delavcev, demonstriralo jih je pa 1500 in sicer s tem, da niso šli delat. Hodili so pred tovarno, toda delavcev, ki so hoteli na delo, niso ovirali.

V nedeljo jim je Van A. Bittner, načelnik odbora za organiziranje jeklarjev, naročil naj se v ponedeljek vrnejo na delo, kar so tudi storili.

Protestna demonstracija je bila nekakšen uvod k stavki, ki bo nedvomno izbruhnila, če kompanija ne bo izpolnila zahtev jeklarske unije.

3. januarja je zaštrajkalo pri Babcock & Wilcox Company v Bayonne, N. J., 450 izdelovalcev kotlov.

Delavci, ki so člani locala 439 United Electrical Radio and Machine Workers unije (CIO) so prejšnjo soboto odobrili pogodbo, ki je bila po vladnem posredovanju sestavljena v Washingtonu.

Zdaj zaslužijo od 55 do 60 centov na uro, v prihodnje bodo pa dobili pet centov več. Zahtevali so sicer deset centov priboljška, toda družba je izjavila, da jim toliko pri najboljši volji ne more dati.

Tovarna v Bayonne, N. J., je le podružnica ogromnega podjetja, ki ima svoj sedež v Barberton, Ohio.

Centrala in podružnice imajo velika vojna naročila.

Kratkotrajna stavka

V terek popoldne je pri Phelps Dodge Copper Products Company v Elizabeth, N. J., zastavkalo devetsto delavcev, ob štirih popoldne so se pa že vrnil na delo. Zastavkali so, ker je družba baje brez vsakega posebnega vzroka odslavila nekega delavca. Kompanija je poslala ponj, nakar je bilo zopet vse v redu. Delavci so člani Electrical, Radio and Machine Workers unije.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation). Frank Sakar, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays. Subscription Yearly \$3.—, Advertisement on Agreement.

For a whole year \$12.00 in America to Canada \$6.—; for a whole year \$3.—; for a half year \$1.50.— for New York for a whole year \$7.—; for a half year \$3.50.— for a whole year \$7.—; for a half year \$3.50.—

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov. "GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

CILJI SODOBNE JAPONSKE

Revolucija—to je edin izraz, s katerim je mogoče že vsaj približno označiti sedanji položaj na Japonskem.

Zaenkrat je to še nekrvava revolucija, toda možje, ki so za njo—prav posebno pa japonska armada—so odločni do skrajnosti. Mnogi med njimi so nevarni in fanatični. Za uveljavljenje svojega programa bi v slučaju potrebe prelivali kri.

Notranja borba je znamenje japonskega obupa, ki je posledica spoznanja, da morajo Japonci storiti nekaj korenitega, če hočejo doseči cilje, ki so zadnje življenske važnosti.

Na vsak način se morajo izmazati iz krize, ki je posledica vojne s Kitajsko; iznebiti se morajo ameriškega pritiska; zadostiti morajo splošni zahtevi, da je treba zdaj ali nikoli izvesti program japonske nadvlade v Aziji. Če se to ne zgodi, bo šlo vse skupaj rakom žvižgat.

Politično-socialni prevrat, ki pretresa Japonsko, je v svojih smotrih istotako drastičen ter v svojih učinkih istotako pretresujoč, kot je bil pojav nacizma v Nemčiji in fašizma v Italiji.

Najvočja razlika (in nedvomno največja slabost) v japonski revoluciji je pa, da pogonska sila ne prihaja od naroda, pač pa le od nekaterih mož, ki so na krmilu.

Peščica prenapetih nacionalistov, zagrizencev in oboževalcev fašizma skuša s pomočjo armade preleviti Japonsko v totalitarno državo.

Japonska stremi že nekaj let po totalitarnosti, toda šele, ko je nemška okupacija Francije presenetila ves svet, so se japonski ekstremisti povzpeli k moči.

Izza tistega časa so si pa znali utrditi svoje stališče in že danes igrajo v japonski politiki odločilno vlogo, dasi njihova bitka še ni dobljena. Prej ne bodo mirovali in prej ne bodo zadovoljni, dokler ne preizkusijo uspešnosti svojih metod ter privedejo deželo k slavi ali v propast.

Kaj pa pravzaprav hočejo japonski reformatorji? Če bi vprašali tega ali onega, bi vam takole povedal:

— Japonska je obdana od vseh strani od sovražnikov. Naše stališče je skrajno resno in nevarno. Ne oziraje se na napake, ki smo jih storili, smo tako daleč zašli, da ne moremo nazaj. Če bi se zdaj umaknili, bi bile zastoj žrtvovane vse žrtve zadnjih treh let, ki so bile žrtvovane v ljudeh in denarju. In pomisliti je treba, da se nam mogoče ne bo nikdar nudila taka prilika kakor sedaj. Mi moramo naprej in zastaviti vse moči za doseg končnega cilja.

— Naše največje upanje je nemška zmaga v Evropi. Nemčija ima štiri glavne cilje, ki so tudi naši cilji: uničiti angleški imperij; ohraniti nevtralnost Združenih držav; zadržati Rusijo, da bo čas dozorel, potem pa navaliti nanjo in jo uničiti; razdeliti svet v sferi političnega in gospodarskega vpliva, in pri tisti razdelitvi naj bi dobila Japonska ves vzhodni del Azije.

— Uspeh Nemčije nam bo pomagal završiti naš program. Vsled tega nam ne kaže nič drugega kot povezati našo usodo z usodo Nemčije.

— Medtem se pa moramo okrepiti na domači fronti, da nam bo mogoče izkoristiti nemško zmago, oziroma da bo moč sovražnikom, če bo Nemčija premagana.

— Nemčija nam je pokazala pot. Njeni vojaški uspehi v Evropi so nas prepričali, o uspešnosti totalitarne države. Mi moramo doseči isto notranje edinstvo, toda na naš lasten način. To moramo storiti naglo, silno naglo, če se hočemo izogniti ameriškemu gospodarskemu pritisku ter izrabiti vsako zlato priliko, ki se nam ponudi.

— To so naši cilji: pripraviti se moramo na vsako potrebo s tem, da spremimo Japonsko v popolno totalitarno državo in sicer po pristnem japonskem vzorcu; ameriški gospodarski pritisk moramo uničiti ter dobiti vse potrebščine iz drugih virov; nad vseni deželami in kolonijami v vzhodnem delu Azije moramo dobiti popolno nadvlado. Edinole na ta način zamore Japonska izvršiti svoje vzvišeno poslanstvo, postati voditeljica vseh Azijatov in kljubovati vsaki svetovni velesili.

To so za majhen narod precej visokoletne misli, toda vkoreninjene so v glavah militaristov in njihovih tovarišev, ki danes vladajo Japonski.

Japonci prav dobro vedo, da ni gotovo, če jim bo mogoče doseči te cilje, kar jih pa nikakor ne ovira v njihovem stremjenju.

Umik bo po njegovem mnenju pomenil katastrofo. Mirovati in križemrok čakati, bi bilo usodno.

Zato gredo naprej.

Newyorški odmevi

FRANK KERŽE

Kod si hodil, kje si bival, kod si čevljice rosvolal... Narodna.

Skoro dve leti bo od tega, kar sem prenehal z rednimi članki v "Glas Naroda". Vse skupaj se je zaključilo z veliko debato v "Prosveti", kate-re se danes menda nikdo več ne spominja.

Zakaj sem nehal? Prav tako bi se lahko vprašal: zakaj sem začel iznova. Zakaj razvije zdravo drevje svoje zelenje, zakaj se odenejo travniki s pisanim evetjem, zakaj se v nasent življenju vrsti žalost in veselje... Pravijo: mora biti tako.

Od časa do časa se je sponil ta ali oni, da pogreša mojega dela. Res, oni so ga pogrešali, eni pa zopet ne. Imam pismo od nekega rojaka iz Pennsylvanije, ki je pisal, da je vselej po tri dni bolan za vsakim mojim člankom, da ne more ne spati ne jesti. Mislim, da sem bil dovolj usmiljen z njim in da se je v teh dveh letih dodobra najedel in naspal. Kakor meni, se godi vsem. Človek ne sme in ne more gledati, da bi ustregel vsem. Še več. Človek nikdar ne sme gledati na to, komu bo ustregel in komu ne. Če hočemo imeti resnično sliko tega, kar se godi v človeški notranjosti, jo moramo dati v življenje tako, kakoršna je. Potem imamo nekaj samorastlega, samostojnega. Iz teh posameznih slik se sestavlja ves napredek vse življenje in vsa umetnost.

Zakaj sem bil nehal? Mislim, da sem bil truden ali razočaran. Mogoče oboje. Veste, človek mora imeti železno voljo in resničen poklic, da dela v razmerah, kakoršne so med nami v Ameriki. Okoli tebe živi narod, pravzaprav samo životari. Ves narod je v pozni jesenski dobi. Drug za drugim padajo v večnost in na njihovem mestu ni nikogar več. Ne preliava se iz pozne starosti v živo mladost, zakaj mladosti nimamo. Kar je našega po krvi, ni več naše po duhu, po srcu ali jeziku.

Karkoli slišimo v naši javnosti, je podobno starim kmetiskim kolam, ki se krive in škripajo po vsi kakor polomljeni berač. Vsak čas lahko padlje vse skupaj, lahko pa tudi traja še nekaj dni, tednov, mesecev ali celo let. Leta se vrste drugo za drugim, a od povsod eni in tisti ljudje, eden in tisti glas.

Ali je kaj čudnega, da se naveličam jaz ali kdo drugi? Komu naj pa pišem, komu pripovedujem, če je vse v ljudeh vdeleno in ožgano, kakor v stari pipi. Kje naj kaj novega načnem, če vsaka misel zadeva ob skale in se vrača tje, odkoder je prišla? Če vsako zrno pade na kamenje ali pesek, koder ni upanja, da bo kdaj kaj kalilo in zelenelo. Ni to črna glednost, zakaj če bi se me držala, bi šel za tistimi, ki so že davno pometali svoje puške v koruzo in mlačje, kakor kamni na grobišču. Da ostajam živ kljub vsemu tennu, mora biti vzrok neka notranja sila, ki jo človek sicer kroti in dopoveduje, a vse nič ne pomaga. Mogoče so dobri vzgledi od tistega ducata naših duševnih delavcev, ki gredo večno z delom naprej, ne oziraje se na to, ali

BOLEČINE V KITAN NAGLO ODSTRANJENE

Nikar po nepotrebnem ne prenašajte bolečin v kitan. Na tisoče ljudi je bilo nepričakovano rešenih revmatičnih bolečin, bolečin v kitan in zgibih s priprostim drgnjenjem s Pain-Expeller-jem. To neuštevno zdravilo naglo pomaga. Do sedaj je že bilo prodanih nad 17 milijonov steklenic. Kupite Pain-Expeller. Zahtevajte Pain-Expeller s sidrom na steklenici.

hdiče v ravni smeri ali pa v večnem krogu, kakor kraški osel na vodnjaku. Mogoče je tudi vzrok ta, da prihajam vedno iznova, ker drugih ni za mano.

Človek, ki je navajen delane odneha. Četudi ni-em pisal v dveh letih skoro nič, sem vsejedno delal—in še prično—na vseh poljih. Bil sem pri svojem narodu in s svojim narodom povsod, kamor me je klicala dolžnost. Delal sem potem v širšem krogu—med Jugoslovani, želeč, da najdemo sredstva in pota za nekakšno skupnost. Delal sem tudi v vseslovanski družbi. Kakor jaz nosijo vsi Slovani nekakšni skupnosti, katerega bi bilo treba zlasti v Ameriki nekako vjeti in zajeti, vtelesiti in organizirati, če hočemo, da pride-mo do veljave. Delal sem v kulturi, kjer in kdar je bila prilika. Šel sem tudi v politiko. Bili so časi, ko sem gledal na politiko primeroma tako kakor turist vrh Triglavu na vse, kar je pod njim. A časi so se spremenili. Hočeš ali nočeš—politika sega danes vsak dan do vsakega človeka v ti ali oni obliki. Ne samo v materijalnih zadevah, ampak še veliko bolj v tistih silah, ki spadajo med naše duševne vrednote.

Mnogo je šlo v zadnjih par letih mimo mene v večno pozabljenost. Vedel sem, da to ni prav in očitil sem si, da bi bila moja dolžnost zapisati nekam, da se čisto ne pozabi. Pa sem se vprašal: kako pa je to, da bi moral baš ti pisati? Ali ni drugih? Seveda so, ampak leže nekje v skladnicah in čakajo v dežju in solncu, v letu in zimi, da jih usoda prenese iz skladnice v deželo, kjer ni ne čevljev ne dret.

(Rekel sem večkrat pri sebi: bom počakal, da mine ta svetovni nemir, ta splošna vsečloveška evolucija in revolucija, ki v svojem obsegu in svojem pomenu nima para v zgodovini. Pa kakor vidim, grem večno bolj globoko in o kakem koncu ni ne duha ne slaha. A tudi če pride, ne bo pomenjalo to, da pojde človeštvo zopet v svoje vsakdanje tire. Zakaj kar je bilo, tega ni več. Kaj in kako bo, tega zopet ne vemo. Res je eno: da se pred našimi očmi ustvarja nov svet, tak, kakoršnega ni bilo nikdar poprej. Kakšen bo in kako bo, tega bi si ne upal prerokovati. Vem le eno: bo vse drugače, kakor je bilo nekdanj.

Mislil sem tudi tako: mi Slovenci gremo počasi, pa sigurno proti svojemu zatonu. O tem ni treba, da se motimo, da se tolažimo. Jaz sem spremljal to

BLAZNIKOVA Pratika

za leto 1941 Cena 25c s poštino vred. KNJIGARNA "Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y.

življenje našega naroda v novi domovini vsa leta mojega bivanja. Vftikal sem se povsod, kakor se vtičem še danes. Ali bi ne kazalo, da spravim to nekam v pisano besedo, da bo ostala vsaj medla slika tega, kar smo bili in kar smo delali. Imel sem načrte, ki sem jih pripravljval, svetovna vojna mi jih je preprečila. Ali jih bom kdaj izpeljal ali ne, tega ne vem.

Tje okoli zadnjega novega leta pa se je začelo v meni oglašati s podvojeno silo: vrni se v javnost. Živ si ti, živ je tvoj narod. Bolj ko kdaj poprej radi duševnega dela. Vse je tako in formalno, kar človek vidi med nami. Začel sem z malimi oklicem na New Yorkska društva. Povedal bi bil rad dosti, a se ni dalo. Torej mi ni kazalo drugega, kakor iti v svet.

Pisal sem poprej pod glavo: Pod vaško lipo. Danes bi bil skoraj bolj primeren naslov: Med aeroplani in bombami. Ko sem začel pisati članke, je svet izgledal tako, da se bo polagoma vrnil v nekdanje tire. Dosti je sicer kazalo novega in drugačnega, a ne vse tako, kakor danes. Lipe ni več in je tudi ne bo, kakor smo jo poznali. Na njenem mestu je mogoče danes kaka tovarna za municijo ali pa odprta jama, kamor pada vse življenje, kakor smo ga poznali.

Časi so veliki in resni. Vsak človek ima svoje dolžnosti danes, če tukaj ne, pa tam. Te dolžnosti so v prvi vrsti širše in obsegajo vse, kar se godi pred nami in za nami.

Pri vsem tem ne smemo pozabiti naših ožjih. Še smo tukaj, še živitarimo, še doprinasamo nekaj sebi in drugim. Tisti problemi, ki so bili z nami pred leti, so vsi nerešeni. A vendar ne morejo in ne smejo ostati tako. Svet napreduje z dodatki novega, kar ni med nami. Preostaja nam samo konsolidacija, združenje tega, kar je. Je precej in do-

Peter Zgaga

Moderno življenje.

Tako je v takimenovanih modernih zakonih:

Mlada, sladka ženica je prišla domov v krasnem kožuhu. Strokovnjaško možovo oko je takoj presodilo: — Drago krzno. Kožuh mora veljati najmanj par sto dolarjev.

In mož jo je precej osorno vprašal: — Čigav kožuh imaš na sebi?

— Čigav naj bi bil? Moj — je odvrnila, in že ji je na jok.

— Kako tvoj? Takih drag kožuhov se ne pobira na cest — Kupila sem ga.

— Odkod si vzela denar?

— Ti si mi ga dal za božič — Če se prav spominjam sem ti dal samo deset dola-

jev, ker več pri najboljši voln nistem mogel. Taki kožuhji menda niso po deset dolarjev

— Tistih deset dolarjev sem dala na roko in sem se zmenila s trgovcem, da bom tolik in toliko odplačevala na mese-

— Koliko boš odplačevala mesece?

— Deset dolarjev na mesec

— Koliko mesecev? — je hotel vedeti mož, katerega je zaminevala potrpežljivost.

— Koliko mesecev, kolik mesecev? — je jecala sladka ženica, nato pa bruhnila v jok

— Nikar ne bodi hud. To sem pa pozabila vprašati trgovca, koliko mesecev...

Domača zdravila.

Naš preprost človek bo le v skrajnem slučaju klicel zdravnika. Ko misli, da se mu je približala zadnja ura, da poklicati duhovnika ter sklene svoje račune z Bogom in ljudmi, toda v njem je še vedno iskrica upanja: mogoče bi pa zdravnik vendarle pomagal! Ugode mu in pokličejo zdravnika, toda takrat je ponavadi že prepozno.

Naši preprosti ljudje niso verjeli v lekarniška zdravila. Preskrivnostne so jim bile tiste kopljice in so v vsaki volhali strup in smrt.

Kredit so imela le domača zdravila: arnika, trpotec, preslica, rožmarin, lopatika, encijan, vijolice tavcentrože, gomilice, kumna, janež in še nešteto drugih.

Krona vseh je bil pa pelin. Pelin naj bi bil dober zoper celo rešto bolezn in nenogodnosti: zoper krče v želodcu, slabo sapo, vneto grlo, slab tek, in nekateri so trdili, da je mogoče celo jetiko s pelinom pregnati.

To vero so prinesli naši ljudje tudi v novo domovino, in če je kolkaj vrtička pri slovenskem domu, ima pelinov grm v njem častno mesto.

Tudi jaz sem dolgo let verjel v pelin, in sem bil prepričan, da mi je večkrat pomagal. Ko se mi je bil pred leti posušil, sem sklenil, da brez pelina ne bom.

S stari nemskim lekarnarjem sva dobra znanca. Nekoč sem ga tako mimogrede vprašal, če tudi pelin prodaja.

— Seveda, — odvrne, — koliko bi ga pa rad? Ko polaga na tehtnico suhe vejice, me vpraša: — Čemu ti pa bo?

Začuden ga pogledam. — Star lekarnar, pa ne ve, za kaj je pelin dober! Res ni vedel, zato mu pa jaz povem, da je pelin univerzalno zdravilo.

— Hm, — se začudi, — pa pogledjmo, no.

S police vzame debelo knjigo, v kateri sta opisani zdravilna moč in škodljivost vseh želišč. Učeni možje so knjigo v teku stoletij sestavili ter je po vsem svetu v rabi.

Lekarnar lista po nji in prebere:

"Pelin nima nobene zdravilne moči. Škodljiv je za ledice in povzroča v gotovih slučajih hud glavobol."

Povem vam, prijatelji, da me je tisto razodetje strašno potrla. Tako potrdilo, da izza fistege časa ne pijem in ne zvečim več pelina.

S tem pa seveda še ni rečeno, da mislim komu jemati vero vanj.

ANGLIJA SE PRIPRAVLJA NA VPAD V FRANCIJO

Anglija pripravlja svojo motorizirano armado, da vpadne v oni del Francije, ki so ga zasledili Nemci. Anglija ima sedaj preko 2 milijona dobro oboroženih vojakov.

Dopisov brez podpis in osebni ne priobčimo. Dopolni za četverko "Slovenski" naj bodo v našem uradu najkasneje v sredo zjutraj.

Vesti iz slovenskih naselebin

Dopisi se nam vedno dobrodošli, ker smatramo vse naše čitatelje in se s njimi naši rojaki tako rekoč med seboj pogovarjajo.

DELO V GOZDU

Sedaj, ko nimam več toliko dela in ko mi je nepopisno dolg čas, se pa malo oglašim v našem priljubljenem listu Glasu Naroda. Z mojim delom sem gotov. Drva pulpwood - o že v papirnici, že delajo papir iz njih. Fantje gozdarji so me zapustili in šli drugim za delom. Nekateri počivajo, da bodo bolj sveži za drugo poletje.

Mr. Frank Krasevec je šel k vojaku, spremil sem ga do Benningtona, Vt., od tu je šel v Rutland, Vt. Sporočil mi je, da ga imajo že v rokah, in da mu gre še precej dobro.

Mr. Anton Smole je odšel v Cleveland, Ohio. Ivan Mrkun pa pogledat svoje domače. Zelim jim mnogo zabave. Mr. J. Zagar je odšel v Fly Creek, N. Y., Mr. John Jacobs v Pennsylvania. Upam, da se imajo tudi dobro, in ko bodo brali moj dopis, naj me sponujajo.

Tudi jaz sem bil za malo časa med našimi domačimi in prijatelji v Little Falls, N. Y., potem v St. Johnville, N. Y. in Dolgeville, N. Y. Povsod so me prijazno sprejeli, kamor sem prišel. Čas je šel hitro naprej, tako da sem imel še zamude.

Moja sestrična Mary v St. Johnville, N. Y., je pripravljala in skrbeli za obed ali južino, da homo prišli, a gostov ni bilo od nikoder. Tukaj je bila moja zamuda. Za kar mi naj Mary oprost in Mr. Schwasniki za ta dan.

Drugi dan ste mi z vsem preskrbeli, s pižamo in jedjo, kar sem nadomestil. S seboj so mi dali tudi suhe kranjske klobase, tako da sem jih še domov prinesel moji boljši polovici, ki me je tako težko pričakovala. Najlepša hvala vam. John in Mary za vso postrežbo.

Tudi lepa hvala mlademu Schwasniku na farmi in bratu Hermanu in Mary, tudi na farmi, za vso prijaznost in postrežbo.

V Dolgeville, N. Y. se zahvalim Mr. in Mrs. Joe Wesley, ker so me tudi tako lepo sprejeli in postregli z vsem.

Tudi Mr. in Mrs. Frank Mastle, potem Mr. in Mrs. Cankar najlepša hvala za sprejem in postrežbo. Upam, da tudi vi vsi mene obiščete. Iz srca rad vam postrežem, če bo le v moji moči.

Jaz sem zaposlen pri West Virginia Pulp & Paper Co. in sedaj gradimo mostove čez majhno reko za tovorne avtomobile. Čez to reko se bo vozilo šele drugo zimo.

Kempa se bo tudi sedaj naredila za 70 moč; tukaj je gozda za 5000 kortov pulpa. Po nekaterih krajih so že kempe narajene, kakor so tudi v Jerseyfield in Stratford, N. Y. Tam so tri nove kempe za 150 moč in tudi več.

Snega imamo tukaj že mnogo in nraz je nastal. Po nekaterih kempah še delajo. Vsega skupaj je bilo tukaj sedem kemp, obdelalo se je vseh 5000 kortov; čez 50 trakov sedaj izvaža noč in dan, dokler je zemlja zmrzla. Kakor se pa enkrat zemlja otaja, potem ni več pomoči, drva ostanejo v gozdu do druge zime.

Poša so do tal odkidana, imajo velike traktorje, ki imajo pred seboj plug, tako da sneg ni več ovira; dežja se bojimo, ker daj izmehča pota.

Za sedaj niso še kempe oddeljene tako, da noben formant ve, kje bo imel kempo drugo leto.

Toľiko, kar imam za sedaj omeniti, mogoče drugič kaj več. Lep pozdrav vsem bralcem prijateljem in gozdarjem po širni Ameriki in Kanadi.

Tudi Tebi, Peter Zgaga, želim boljše srečo, kakor jo imam in da me obiščeš, kadar boš imel priložnost.

Floyd Miklič,
Arlington, Vt.

"THE CLOISTERS"

Neverjetno bi se slišalo, ako bi rekel, da se v New Yorku dolgočasimo. Vendar pa, kar je tujo tukaj posebnega, ko si pride ogledat posebnosti svetovnega vele mesta, je nam tukaj živčim vse, kar vidimo okoli sebe, tako vsakdanje, da smo včasih slepi celo za tiste zanimivosti, ki se na novo pojavijo, da dajo najbogatejšemu mestu na svetu nov okrasek in da ima publika malo duševne izpremembe.

Ali ni mučno za človeka, ko si v nedeljo zjutraj nakupi nedeljskih časopisov, ki jih je toľiko za denar, da imam ves pod pokrit ž njimi? Napaka z nedeljskimi časopisi pa je pomanjkanje dobrega in zanimivega čtiva. Zato sem že po navadi ob opoldanski uri gotov z vsem, kar se da pomešati med tisto, kar bi v tem času mojega življenja moralo biti najbolj popolno.

Tako imam še na razpolago celi nedeljski popoldan in precejšnji del večera, ki bi mi moral služiti v duševno razvedrilo da se okrepečam za nadaljni celotedenski fizični rapor. Tedaj se pa vprašam: Kam pa sedaj? Knjižnice in muzeje sem že neštetokrat oblezel. V "kino" ni prijetno iti sam, in za plesno zabavo se pa že spodobi, da - e moja leta držijo dostojnosti.

Ali ni prijetno v takem slučaju, ko mi prijatelj prisloži na pomoč z nasvetom? Zdi se mi, da se nisi videl samostana, ki je bil prenehan iz Francije in deloma iz Španije, in ki je postavljen v vseh podrobnostih arhitekture in umetnosti srednjeveške dobe na "Fort Tryon Parku" v New Yorku.

Bil sem pripravljen takoj. Saj je že užitek hoditi po takih potih s človekom kakor je moj prijatelj, ki je dober poznavalec srednjeveške arhitekture in obšedovalca umetnosti.

Poulična železnica 8. Avenue naju je pripeljala do 200. ulice in ko izstopiva, sva stala prav pod vznožjem "Fort Tryon Parka" na katerem se nahaja samostan "The Cloisters."

Par sto kamnitih stopnic in pa primerno napeta vijugasta pot, naju je privedla na vrh krasnega griča, s katerega je od vzhodne strani krasen razgled na precejšnji del New Yorka, z zapadne strani pa na reko Hudson, na katero se dvigajo pečine Palisade na drugi strani reke Hudson.

Prav na vrhu tega griča je krasna stavba "The Cloisters" ki je podružnica Metropolitan muzeja in v katerem so izrečno

samo zbirke umetnosti in arhitekture srednjeveške dobe in sicer od 12. do 15. stoletja.

Poslopje in zbirka je bila kupljena leta 1925 od George Grey Barnarda, ki se je preje nahajalo na 698 Fort Washington Avenue, katero je kupil in podaril Metropolitan muzeju John D. Rockefeller Jr.

Samo tanska zbirka vključno arhitektski podatki, kipi, slike, barvana okna, polišstvo in druge originalne umetnosti, so ostanki baroške in gotične umetnosti.

Posebna zanimivost je stavba sama na sebi. V-aki del stavbe je ostanek petih samostanov iz 12. do 15. stoletja, ki so bili pripeljani iz Francije in

deloma iz Španije ter kamen do kamna skrinjo zloženi po arhitekturi tedanje dobe.

Notranjost je krasna in zelo zanimiva za ljudi, ki se zanimajo za umetnost in zgodovinsko stopnjevanje arhitekture.

Da bi vse opisal, ni mogoče, ker moram še sam večkrat posejiti ta prostor, da si bolj skrbno ogledam vse zanimivosti. Vendar bi pa priporočal rojakom, da naj obiščejo ta zanimivi prostor, posebno, kadar se dolgočasijo.

Dober streljaj od samostana se tudi nahaja zgodovinska trdnjava Fort Tryon, s katere je nad vse krasen razgled, posebno lepo mora biti v pomladanskem času.

V.

PO LOVSKI SEZONI

Ker se noben moj prijatelj ne oglasi in bi povedal, kaka je bila zadnja lovska sezona, bom pa jaz malo napisal, čeprav znam mnogo bolj kladivo vrtiti kot pa pero.

Mr. Cvetkovič iz Plainfielda, N. J., se ne bo oglašil drugače, da mu moram spet tistega kosmatina prinesiti pod nos, ki ga je pohladil lansko poletje doma za hišo. Mr. Verbič tudi nima časa kaj napisati. Nekje je dobil nekako rogovje, ki ga sedaj vedno prenaša po hiši in pripoveduje vsakovrstne povesti o njem. Na stenah ima tudi pribite neke kože, pa v resnici povem, da ne poznam ne kož, ne rogovja. Ne vem, kje je vse to dobil in skupaj znosil. Ali je kupil, ali mu je kdo podaril. Vstrelil ni, to vem, ker take divjačine ni tukaj, kjer mi lovimo. Jaz imam nagačeno eno ververico, pa še za tisto se Verbič usti, da jo je vstrelil.

V "Glasu Naroda" sem bral nekaj dopisov iz različnih krajev in lovei prav radi pišejo o jelenih, medvedih in srnjakih in v teh krajih pa se ne moremo postavljati s tako zverjadjo. Je sicer nekaj srnjakov in srn, pa so redke. Zato moramo biti zadovoljni z manjšo divjačino, kakor so zajci in fazani. Toda fazane moramo še kupiti in jih

spustiti na farme, da imamo potem jeseni kaj streljati. Tukaj je sezona za zajce in fazane odprta samo en mesec in proti koncu sezona se dobi le še kak zajček. Če se le prikaže, gotovo pa, ne uide nam nikoli, ker smo vsi moji tri v streljanju. Če pa kdo ne verjame, naj si kupi Slovensko-Amerikanski Koledar, v katerem je naša slika. Tudi moram povedati, da je v Koledarju toľiko zanimivosti, da je lahko vsakemu žal, ki ga ne kupi. Mr. Frank Troha iz Barbertona, O., ima v Koledarju zelo lep spis o loveh. Anupak Mr. Troha je gotovo že tudi slišal kakega loveca reči: "Ko bi bil malo bolj pomeiril, pa bi ga dobil."

Sedaj pa hočem nekoliko popisati naš lovski klub. Tukaj v severnem delu države New Jersey nas je 55 članov in med njimi smo samo trije Slovenci. Vsako leto tudi priredimo srnjakovo večerjo. Vstopnina je \$2.00 in za ta denar ima vsakdo dovolj jesti in piti. Letošnja srnjakova pojedina bo 9. februarja v dvorani Old Heidelberg, 3511 Hudson Boulevard, Union City, N. J. Začetek ob 8. zvečer. Želim, da bi se ta večer zbralo kaj več Slovencev.

Pozdrav!

Louis Kovich,
No. Bergen, N. J.

NOV GROB.

Dne 15. januarja je na svoji farmi izvršil samomor rojak Mihael Habjan s tem, da si je pognal kroglo v glavo. Bil je samski in star 61 let. Doma je bil iz Kranjske gore in v Ameriko je prišel leta 1903 v Federal! Pa.

Zapušča brata Antona Habjana v Belleville, Ill. pa sestro Nežo.

Frank Eržen,
Henrietta, Mich.

SMRT NA SREDNJEM ZAPADU.

Dne 18. januarja 1941 je preminil po dolgi in mučni bolezni na raku na jetrih v bolnišnici St. John v Springfield, Ill. Frank Krmelj, star 55 let. Zapušča žalujočo ženo Julijo in hčerko Magdaleno, sestro Julijo omož. Phillipich, v starem kraju pa dva brata in štiri sestre in več drugih sorodnikov. Rojen je bil v Trbovljah na tšajerskem in v Ameriko je prišel leta 1912 v La Salle, Ill. in delal nekaj časa v rudniku in v tovarni De Pue. Potem se je preselil v Springfield, Ill. in je bil ves čas zaposlen v rudniku. Naj mu bo lahka ameriška zemlja!

S pozdravom

A. Valetič,
Gary, Ind.

ŽALOSTNA VEST IZ STARE DOMOVINE.

Dobil sem žalostno novice iz stare domovine, da mi je preminil moj oče Frane Modic iz Velikih Blok. Umrl je dne 19. decembra 1940. Naj mu bo lahka domača gruda!

Frank Modic,
Fairport Harbor, Ohio.

NOV GROB NA ZAPADU.

V Chicago, Ill., je umrl Mr. Louis Duler, star 73 let. Doma je bil iz Vavte vasi pri Novem mestu. V Chicagu je bival 54 let.

Zapušča 6 sinov in 3 hčere ter ženo Matildo. Enega sina je izgubil v svetovni vojni. Pokopali smo ga po katoliških obredih. Naj mu bo lahka ameriška zemlja!

Poročevalec.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES oziorama CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)
RECEPTI VSEH NARODOV
Stane samo \$2.—

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem cimbolj izvežbati in izpopolniti.

Naročite pri:
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street,
New York, N. Y.

SMRT SLOVENSKEGA PIONIRJA

Mr. John Kočevar, ki je trpel vsled paralize čez pet let, je preminil dne 20. januarja 1941 na svojem domu, 6 milj od Porterville, Cal. Pogrebne obrede je opravil domači župnik Rev. Dillon, s peto sv. mašo. Bil je velik sprevod.

John Kočevar je bil rojen v Ručetni vasi, župnija Črnomelj v Beli Krajini pred 72 leti. V Porterville, Cal., je prišel kot mlad izčen mizar pred 53 leti. Ves ta čas je preživel tukaj. V ndatih letih je vodil tukaj mizarstvo podjetje. Pozneje se je paprijel poljedelstva in sadjarje, v katerem je bil uspešen, kar priča lepa moderna kmetija, opremljena z novejšimi stroji. Pokojni John se je oženil l. 1908 z Slovenko iz istega kraja, kakor je bil on. Njun zakon je bil srečen. Za njim žaluje soproga, dva sinova, tri hčere in več vnukov.

Bil je skrben gospodar in dober oče svoji družini. Druzi sosed, počivaj v miru v Californijski zemlji in naj Ti sveti večna luč! Prizadeti družini moje iskreno sožalje.

Letošnjo zimo tukaj imamo dokaj ugodno vreme. Deževati je začelo kaka dva tedna pred Božičem. Kdor si ni polja pred dežjem posejal, ga tudi sedaj več ne more, ker vsak teden več ali manj dežuje. Zemlja je za oranje premočra, je pa tudi že pozno. Po gorovju je zadel velik sneg. Doline so ozele.

nele tako, da ima goveda na pašnikih že dovolj paše. Težkega mraza letošnje zimo nismo imeli, razen tih dni. Najnovejši dan je kazal 24 stopinj, ki pa ni povzročil posebno velike škode na pomarančah, katero niso bile še obrane. Povprečna temperatura tukaj je sedaj okrog 60 stopinj.

Danes sem sprejel pismo od najmlajšega sina Jakoba iz Berkeley, Cal., ki je zaposlen v ladjedelnici v Walleyo, in pravi, da v severni Californiji zdaj vsak dan dežuje in vremenski proroči nam še več dežja obetajo. V ladjedelnici se že pomenkujejo, da bodo kmalu morali delati po 10 ur na dan. Tam je zaposlenih 15.000 delavcev pri različnih delih in jih še vsak dan več zaposlujejo.

Pozdrav!

J. R. Simonich,
Porterville, Cal.

ROJAKI MRJO.

(V Joliet, Ill., je umrl dne 15. decembra 1940 Jožef Botjančič, star 58 let. Zapušča ženo in 3 otroke. Prišel je v Ameriko leta 1910. Zapušča tudi dva brata in eno sestro tukaj v Ameriki, v starem kraju pa enega brata.

V Veroni, Pa., je 8. decembra 1940 umrl John Majdič, doma iz Zarečice pri Ilirski Bistrici. Tukaj ne zapušča nobenih sorodnikov.

Poročevalec.

40-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

AMERICAN FRATERNAL UNION

ELY, MINNESOTA

KI IMA

22,000 članov in dva milijona

in pol dolarjev premoženja.

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti boleznim, nesrečam in smrti

Ako je društvo A.B.Z. v vaši naselebin, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

Naznanilo!

PLÁNINKA ZDRAVILNI ČAJ "BAHOVEC" iz Ljubljane, je še vedno na razpolago. Svetovno-plavno sredstvo zoper boleznim želodca, ledvic, črevesja ali žolča. Tudi zoper zaprtje in za utrjevanje krvi. Cena sedaj: 1 škatlija \$1.25, 2 šk. \$2.49—3 šk. \$3.50.

PRATIKE so tudi dostopne. Blazni kove in Družilneke, zaloga pa je majhna. Kdor Pratikke želi, naj takoj naroči. Cena 25c komad.

Španski čezran, Muškatov cvet ali Lorber jagode. Cena velike škatlije 50c. Tavžentrščice, Kamelice, Encijan, Lapuh, Lipovo cvetje itd. v škatljah po 50c.

Mešani čaj Knaipovih zdravil za želodce, za pljuča, zoper prehlad, ledvice, čreva itd. v škatljah po 75c.

Z vsakim naročilom od \$1.50 ali več pošljemo zastonj naš krasen VELIK STENSKI KOLEDAR.

Steve Mohorko Co.
704 South 2nd St., Milwaukee, Wis.

Obiščite Slovenske Prireditve! VAŠA NAVZOČNOST PRIPOMORE NE SAMO K FINANČNEMU, PAČ PA TUDI K DRUŽBENEMU USPEHU. DRUŠTVA POTREBU JEJO SODELOVANJA NE SAMO SVOJH ČLANOV, TEMVEČ SPLOŠNE SLOVENSKE JA VNOSTI.

MOŽ SIMONE

—: ROMAN —:

Francoesi spisal: CHAMPOL. — Preložil: LEVSTIK.

5

Obraz gospoda d'Avron se je žalostno podaljšal, in brez posebno trdnega prapričanja je dejal:

"To bi lahko stonil, ako bi bil sam; ne morem pa uničiti prihodnosti svoje žene in svojih otrok..."

"Mar to ni nasprotna pot, da jo otmeš? In ker nisi tiadini prizadet, zakaj se ne bi posvetoval z gospo d'Avron in s svojo hčerjo, mesto da jima takole prikrivaš resnico? S tem, da ljudi varamo, jima nikoli ne vstrezamo, kdor je tako srečen, da ga svoji ljubijo in razumevajo, jim lahko pove vse."

Senca je šla preko Osminevega obraza, in ko je izgovarjal te poslednje besede, je zadonel njegov trdi glas nenavadno obtožno.

Gospod d'Avron je vzkliknil:

"Jaz, jaz naj grem in vznemurim svojo ubogo ženo, da jo morebiti celo umorim, če ji razodene vse te homatije, o katerih se ji niti ne sanja! Ali naj užalim svoje otroke in nepolnim hišo z zmešnjavo? In to ravno v trenutku, ko se stvar obrne na bolje, ko imam absolutno gotovost, da mi bo sreča mila, kajti podjetje je inenitno, govori karkoli hočeš, in jaz nisem in ne bom tako prismojen, da bi se mu odtegnil."

Kakor večina slabotnih in lahkomiselnih ljudi, je imel gospod d'Avron svoje trenutke posebne trdovratnosti, v katerih ni slišal, niti dopuščal ničesar, razen tega, kar ga je hipno navdajalo. Osmín je uvidel brezplodnost nadaljnjega razpravljanja in ne da bi izpregovoril le še besedo, je odšel naglih korakov skzi salone, sedaj popolnoma temne in zapuščene. Spremljan od gospoda d'Avron, ki je bil tudi molčeč in nekako nevoljen.

"Čudno je," si je mislil go-pod d'Avron, ko je bil trenutek kasneje sam v svoji sobi, "kako ostane človeška duša za vselej pod vplivom vtisov njegove mladosti. Ubogemu Osmínu se sanja o sanjih katastrofah."

Izvil se ntu je vzdih olajšanja, kakor da so z Osminom vred izginile vse neprijetne misli in vsi mračni predsodki ter se izgubile v daljine dalje, v črno noč.

Tudi on je sodil življenje po svojih lastnih izkušnjah srečnega človeka, in na njegovo lice se je vrnila običajna vedrost. Še enkrat se je ozrl. Ali je zares mogoče, da prodre nesreča ta sem, v njegovo mirno rodbinsko življenje, v njegovo nekreno prijetnost in se vrže nad njegovo, ki so tako srečni, tako dobri in tako mili njegovemu sreču?

Ta možnost se mu je zadržala strašna in z grozo se je obrnil od nje. Ko je lege spat, se je z izpremenbo z novo radostjo potapljaj v svoje račune in stare načrte za prihodnji čas, ko postane bogat, zelo bogat, in ko — mesto da proda svojo hišo, dokupi še posejstvo, da bo imel komo'ce proste, ter omnoži Simono in ji da milijon. Nekoliko minut pred Osminevim odhodom se je vrnila v svojo sobo, ljubko dekliško sobico, belo in oznato, sedla na nizek stolček ob kamnu, podprla si bradico z roko in začela sama pri sebi razmišljati o razgovoru, ki ga je bila pravkar po-lušala — in nemara ne popolnoma slučajno.

Huče slutnje so jo težile že dolgo časa, izprva le v nedoločenih obrisih, toda kasneje so se polagoma vtelesile in utilele vsled gotovih, skrbno zasledovanih znamenj. Osmineve besede so podile njene zadnje dvome. Poznala ga je kot računajočega moža, ki ni bil navajen govoriti, ako ni bil jasno prepričan o tehtnosti svojih besed, in vpraševala se je, če nočej ni govoril ravnotako za njo kakor za gospoda d'Avron, videč v tem sred-tvo, da po ovinku prepreči bližnjo nevarnost.

Zaman se je spominjala pomirljivih navajanj očetovih. Kolikokrat je gospod d'Avron že napovedoval uspehe in prokaval srečne zaključke, ki jih nihče ni dočakal! Poleg tega pa jo je navdajala tista slutnja nevarnosti in tisto čustvo pretečega zla, ki le redkokdaj vara ljubče žensko srce.

Poleg zelo živahne domišljije, ki jo je imela od svojega očeta, je bila Simona tudi poštenega, krepkega, nekoliko možkega duha, obenem pa polna finega ženskega rahlečutja. Znanja je naravnost razodeti resnico in ji gledati hrabro v oči, zna-ja je imeti nazor in celo stoviti sklep. Slabotno zdravje materino, ki je večinoma nji naprtilo skrbni gospodinjstva in varstvo otrok, je ni obdarilo le s previdnostjo temveč tudi z izkušenostjo, majhno sicer, a vendar zelo redko v njenih letih.

"Najina hči je pametnejša od naju," je gospod d'Avron večkrat v šali rekel svoji ženi, ki se je z njim vred čudila resnobnosti in dovtetnosti, katero je kazala Simona v vseh rečeh.

Un Simona sama je včasih nehoto občutila resničnost teh besed. Tu in tam si ni mogla česa, da ne bi videla očtovo lahkomiselnosti in slabotnosti značaja gospe d'Avron. Brez škode za globoko spoštovanje in živo ljubezen, ki jo je gojila do svojih starišev, v njih družbi ni čutila ti-te brezskrbne varnosti, ki je navadna pri srečnih dekletih; mislila ni toliko na to, kako bi ju podpirala, manj na srečo, ki bi jo jemala iz njunih rok, kot na to, kako bi jima jo dajala, in z njeno otroško ljubeznijo se je družila tista vdana skrb in tista popolna odsotnost egoizma, ki je navadno lastna le materinemu sreču.

"Kaj bo z mano in papa?" si je mislila takoj, predstavljaje si v svoji živahni domišljiji že vse posledice morebitnega propada, o katerem je bil Osmín ravnokar nanjgnil.

Samo nase se niti spomnila ni. Razkošje, ki jo je obdajalo izza detinstva je ljubila, ne sicer zaradi tvarnih dobrot, pač pa zavoljo zadoščenja, ki ga je dajalo njenim krepko izraženim plemenitim nagonom in njenemu finemu okusu za vse, kar je bilo lepega.

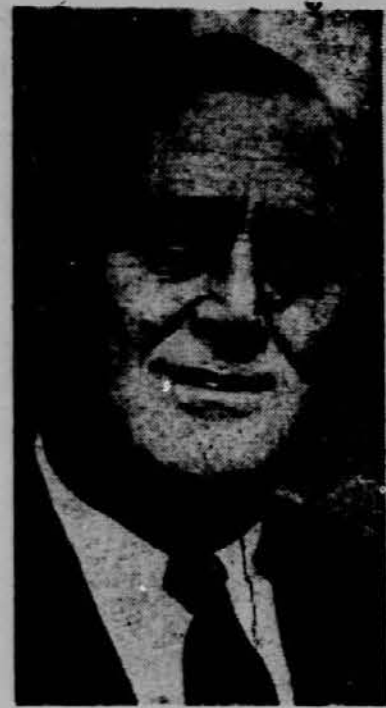
Pri vsem tem pa bi ga bila brez težave žrtvovala kakšni višji dolžnosti ali neizogibni potrebi. Drage volje bi se bila vdala v resno in trdo življenje na deželi, v starem rodbinskem gradu.

"Toda papa! — kako bo on pogrešal svoj krog, svoje prijatelje, svoje rnele sprejeme, vse to, kar ga zabava in kar ljubim?" se je vprašala — težkim srecem. "In kaj bo počela mama — po zimi v tem pu-stem kraju, v tem velikem, mizlem gradu, brez posetov in zabav, ko se bo morala voziti pol ure daleč z vozom, ako bo hotela v nedeljo k maši."

(Nadaljevanje prihodnjih.)

PRESEDNIKOV ROJSTNI DAN

Danes obhaja predsednik Roosevelt svoj 59. rojstni dan. Na ta dan prirejajo po vseh Združenih državah zabave in ples, čijih doneski gredo v sklad za pomoč onim, ki jih je zadela otroška paraliza. Tudi v Washingtonu bo tak ples in dnevu. Iz Bele hiše je prejela odgovor z zahvalo za čestitke. V pismu pa je bil pripis, ki pravi:

"Radi bi videli, ako pridete v Belo hišo in se spoznate s predsednikom."

Njen oče, ki je mehanik je o tej zadevi govoril s svojo ženo in sta sklenila, da pustita Ani, da gre v Washington. In tako je odpotovala in se je pripeljala v Washington. Takoj se je odpravila proti Beli hiši, toda pri vratih jo je pridržala straža, ki je takoj izprevidela, da je uboga Ana postala žrtev poredne šale. Oddana je bila v Children's Receiving Home. O tem pa je zvedel predsednik in jo je povabil v Belo hišo. Po njo je šel okrajni komisar George Allen, ki jo je pripeljal v Belo hišo.

Predsednik jo je pozdravil z besedami: "Hello, child."

"Čestitam Vam k Vašemu rojstnemu dnevu, Mr. President," je rekla Ana.

Nato jo je predsednik povabil na današnji ples.

Allen je mlado Poljakinjo vozil po Washingtonu in ji razkazal njegove zanimivosti.

Vso to šalo, ki je postala resnična, je povzročil Anin 18-letni brat Steve, ki je odprl Sklepovih in je doma v Gary, W. Va., pisala predsedniku Rooseveltu in mu voščila srečo k njegovemu rojstnemu

vdeležil se ga bo tudi predsednik.

Na tem plesu pa bo tudi navzoče mlado dekle, ki je danes dopolnilo 14 let. Pred dve leti je dekle, ki se piše Ana Sklepovih in je doma v Gary, W. Va., pisala predsedniku Rooseveltu in mu voščila srečo k njegovemu rojstnemu

Jesen v Sofiji

Sofia se kocka.

Droben dež je za trenutek pokvaril lepo vreme — "siromna leto" — kakor imenujejo Bolgari tople jesenske dneve. Ob deževnih popoldnevih oživijo sofijske kavarne. "Rotacijske mašinke", ki stoje navadno nekje ob vratih, ropotajo. Težko je zamisliti si sofijsko kavarno brez "rotacijske mašinke." Vrže vanjo dva leva, in če ti je reča naklonjena, si priigrat drobiž, da lahko ves popoldan piješ dobro črno kavo. In kaj je ob deževnih popoldnevih prijetnejšega kakor sedeti v kavarni, srebati dobro črno kavo in gledati na ulico, na rumene, od dežja izprane plošče, po katerih hiteljudje po svojih opravkih.

"Večina gostov sofijskih kavarn "bije tablo." Glasno padajo po mizah majhne bele kocke s številkami ter bele in rdeče okrogle ploščice iz lesa ali celuloze. Dva "bijeta" in deset jih sedi okoli njiju in spremlja igro. Drugi mešajo karte, tretji živahno debatirajo. Grško-italijanska vojna, pomanjkanje masla v državi, ki je tako izrazito poljedelska in živinorejska kakor Bolgari-

ja, racionaliziranje sira in drugih živil — zunanja in notranja politika, draginja, kako bi moralo biti in kako ni. — Snovi za pogovore, ob katerih lahko presediš ure in ure, je dovolj. Bolgari ne čitajo časopisov v kavarnah. Kavarne so za zabavo in pogovore, a časopise prečitajo doma ali v uradu, v tranzaju, na ulici, ti-ti hip, ko so prišli na ulico in jih kolporterji z vikom in krikom raznašajo po prestolnici. Sofijčani čitajo časopise tudi v gledališču, v odmorih med dejanji. V kavarni le malokdo odpre časopis, ki ga je bil prinesel s seboj. Malokater kavarne imajo naročene časopise od inozemskih. Še eno posebnost imajo bolgarske kavarne: v njih le malokdaj vidiš žensko. Navaden gost sofijske kavarne je možki in če stopi vanjo ženska, se oči vseh z začudenjem obrnejo vanjo. Ženske sede navadno doma, in če se hočejo razvedriti, gredo v kino ali na obisk k prijateljici. Tudi kavarniškega natakarja Sofija ne pozna. V kavarnah strežejo ženske. Prinašajo gostom črno kavo ali čaj — druge pijače ni — in te so običajno Rusinje, z močno

NI Prepozno...

Pogosto želijo novi naročniki, da jim pošljemo začetna poglavja izhajajočega romana. Vselej pa temu ne moremo vstreči. Sedaj pa smo vsak dan natlačili nekaj več iztisov, tako da moremo postreči vsakemu novemu naročniku s celim dosedaj objavljenim romanom. Opozorite na to svojega soseda ali prijatelja. Ta ponudba poteče 10. februarja.

UPRAVNIŠTVO "GLASA NARODA"
216 West 18th Street, New York

Tukaj Vam pošljem \$....., za naročnino.

I m e.....

N a s l o v.....

Pričnite pošiljati list, priče nši s števil. 17 (24. jan. 1941).

Za celo leto \$6.—; Za pol leta \$3.; Za četrt leta \$1.50

Prosimo, izročite ta listek vašemu prijatelju.

TAŠAMIRIN PLES.

Še enkrat opozarjamo naše čitatelje, da priredi poznana hrvatska plesalka Tašmira velik ples v petek dne 7. februarja v Carnegie Chamber of Music Ha'l, 154 West 57th St. Izvajala bo več umetniških plesov na slovanske in tudi na tuje melodije. Tašmira, ki je doma iz Zagreba, je splošno znana ameriški javnosti, našim ljudem pa je manj znana, zato se nam zli potrebno opozoriti naše čitatelje na to umetnico, o kateri tukajšnji ameriški listi pišejo zelo pohvalno. Ako jo tako cenimo, ameriška javnost, tedaj je naravnost naša dolžnost, da jo saj tudi mi poznamo.

SIMFONIČNI KONCERT.

V nedeljo dne 2. februarja bo v Carnegie Hall v New Yorku redni WPA simfonični koncert pod vodstvom novega kapelnika dr. Frederika Weissmana.

Na tem koncertu bodo izvajane točke iz Verdijevih in Wagnerjevih oper in Brahmsova 1. simfonija.

Nekatere točke bo zapel Frederick Jagel, tenorist Metropolitan opere.

Dr. Weissman je prišel leta 1933 iz Nemčije, kjer je vodil državno opero v Berlinu, v Muenstru in Koenigsbergu. Pozneje je deloval kot kapelnik na operi v Amsterdamu in v Buenos Airesu v Argentini.

Leta 1939 je v New Yorku započel WPA simfonične koncerte, pozneje pa je prevzel vodstvo New Jersey Symphony orkestra. Sedaj pa je zopet nastopil kot kapelnik WPA simfoničnega orkestra mesto dr. Ottona Klempererja, ki je prejšnjo soboto odstopil.

Koncert se začne ob 8.45 zvečer. Vstopnice so od 28 centov do \$1.10.

O DOHODNISKEM DAVKU.

Dohodninski davka sta dve: zvezni in državni. Letos je bila postava o zveznem dohodninskem davku nekaj premenjena.

Dohodninski davek morajo plačati samski, ki zaslužijo \$800 ali pa več na leto in oženjeni, ki zaslužijo na leto \$2000 ali več.

Zvezni dohodninski davek je treba plačati najkasneje do 15. marca.

Postava glede državnega dohodninskega davka je ista, kot lani-ko leto, saj kar se tiče države New York.

Ta davek morajo plačati oni samski, ki zaslužijo \$1000 na leto ali pa več in poročeni, ki zaslužijo \$2500 al več.

Državni davek je treba plačati do 15. aprila.

UVEDBA POSTOPANJA ZA PROGLASITEV MRTVIM.

Rudolf Jože, rojen 6. marca 1878. pozak. 6. oktobra 1878 rim. kat. vere, samski, delavec, zakonski sin Rudolfa in Jerice Zalar, stanujoč v Preserju pri Ljubljani, je odšel leta 1900 v Ameriko, kjer se je naselil v Wenona, Ill. Nekaj časa je pisal domov, potem je z dopisovanjem prenehal. Zadnjih 10 let sploh ni nobenega glasu od njega. Vsa poizvedovanja o njegovi usodi so bila brez uspeha. Domneva se, da je mrtev, ker bi se sicer gotovo oglasil. Ker je potemtakem smatrali da bo nastopila zakonita domneva smrti v smislu par. 24 št. 1. o. d. z. se uvede na prošnjo njegove sestre Furlan Marije in Keški pri Tuzli postopanje za proglasitev mrtvim, ter se izda poziv, da se o pogrešanem poroču sodišču ali s tem postavljenemu skrbniku, gospodu dr. Lovrenčiču Ivanu, odvetniku na Vrhniku.

Rudolf Jože se poziva, da se ogasi pri podpisnem sodišču ali drugače, kako vest o sebi. Po 15. oktobru 1941 bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglasitvi mrtvim.

Okrožno sodišče v Ljubljani, odd. VI., 29. oktobra 1940.

PESMARICA

"Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Cerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za možiki zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Pošljite nam

\$1

in mi vam bomo pošiljali 2 meseca

"Glas Naroda"

in prepričani smo, da boste potem stalni naročnik.

STRAHOTE VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA

Spisala Berta pl. Suttner 228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 W. 18 St., New York